

రిక్తయం

కావిలిపాటి

క్రొండచరియలు దాటి కాఫీతోట, సీలవరిచెట్ల మధ్య
నుంచి పరుగులాటి నడకతో వెళ్ళి పోతూంది
రంగి- పులిఅరుపులు వినవచ్చిన వైపు, పెంటయ్య
ఉన్న వైపు.

బజయలక్ష్మి

అమె జాకెట్టు చిరిగి ఉంది.
 మెడలోని పూవల దండ తెగి—
 ఒక్కో పూసా జారిపోతున్నాయ్.
 కొప్పు విడి జుట్టు భుజాలమీదికి

జారింది.

సిల్వెరి చెట్టు చివరన కూర్చున్న
 పెంటయ్య అమె అకారాన్ని
 దూరంనుంచి చూసి నవ్వుకున్నారు.

నిర్ణయం

'పులంబే బయవుఁ చెదిరిపోయింది' అనుకుని నెమ్మదిగా చెట్టు దిగ సాగాడు.

రంగి- పెంటయ్యకు, 'జరిగిన విషయం చెప్పాలా-వద్దా?' అని ఆలోచిస్తుంది. పారెస్టుగార్డు బుట్ట క్రాపూ, అతని ఆకలి చూపులూ, బొండాంలా దుక్కలూ లావుగా ఉండే అతని ఆకారం, అతని పసువాంఛ, అతను తనపట్ల ప్రదర్శించిన తీరూ గుర్తు తెచ్చుకుంటే, అతన్నా క్షణంలో ముక్కలుముక్కలుగా నరికి పగ తీసుకోవాలనిపిస్తుంది. అతని భాగ్య వరాలమ్మ, పిల్లలు కిట్టు, లక్ష్మీలను తలచుకుంటే, 'పారెస్టుగార్డు పర మేశ్వరం పోయా కవారేమవుతారు?' అనే ప్రశ్న ఉక్తోశంతో ఊగిపోయే ఆమె మనసును వెదిక్కి పట్టి లాగుతూంది.

తా నెందుకిలా ఉందో-కేవలం పులివంట భయంనుంచే జాకెట్టు చీరిగి, చీరకట్టు పొంకతప్పి, తల రేగిందని నమ్మగలడా? 'నిజం చెప్పిస్తే?' తర్వాత ఏం జరగవీ- పారెస్టుగార్డుని, అతని వెళ్ళాం పిల్లల ముందరే చెట్టుని నరికి నట్టు నరివేస్తాడు. పెంటయ్య ఉత్తమ్యుగం లాటి మనిషని ఆమెకు

తెలుసు.

ఆమెను మరో మగాడు కన్నెత్తి చూపినా, వెకిలి నవ్వు నవ్వినా సహించలేడు పెంటయ్య. పెంటయ్య రంగిని ఎత్తుకొచ్చి పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. రంగి సచ్చనిరంగులో అందంగా దుబ్బులా దబ్బు పండులా ఉంటుంది.

"కులంకాని పిల్లను తెచ్చుకున్నావు. కులం ఒగ్గెయ్" అని పెద్దలంటే, "కులం నాకు ఆక్కరలేద"న్నాడు పెంటయ్య. "దాన్నొగ్గెయ్! కులమింటి పిల్లను తెచ్చి పెళ్ళిచేస్తాం" అన్న తల్లిదండ్రులను, బంధువులనూ వదిలేకాడు పెంటయ్య. తన ఊరువదిలి మరో ఊర్లో చిన్న పాకేసుకుని కాపరం పెట్టాడు. రంగిమీద పెద్ద మమకారం పెంటయ్యకి. కర్రలు కొట్టడానికి వెళతాడదూ. కర్రలు తెచ్చి ఊర్లో అమ్ముకుని, ఆ డబ్బులతో- బియ్యం, కావల్సిన సరుకులు కొంటారు. అదికాక కూలిదొరికితే ఇద్దరూ కలిసే వెళతారు. రంగిని ఒక్కదాన్ని కూలికి పంపడు పెంటయ్య.

ఓ సారి రంగిని రోడ్డుపోయిందే కంట్రాక్టరు కూలికి విలిచాడు.

సరే-అని కూలికి వంపాడు పెంటయ్య. తనకీ కూలి ఇప్పించ మనే వాడేకావి, జ్వరంపడి నీర్పంగా ఉండటంవలన ఆడగలేదు. కావి, రంగి పెంట తానూ రోడ్డు దగ్గర కెళ్ళి ఓ చింతచెట్టుక్రింద చుట్ట కాలుస్తూ కూర్చున్నాడు.

మేస్త్రీ, రంగివి ఏదో హాస్యం చేశాడని, ఆమె తలకు మట్టితట్ట ఎత్తాడనీ, చూసి సహించలేని పెంటయ్య, మేస్త్రీతో పెద్ద తగువు పడి రంగివి తీసుకు వచ్చేశాడు-
“కూలీలేదు నాలీలేదు” అంటూ.

మరోసారి సంతలో చేపల దుకాణం దగ్గర, వంగి చేపలు మంచివి ఏరుతూన్న రంగి పవిట లోకి తొంగిచూశాడని, దుకాణ వాడనిమీద చెయ్యి చేసుకున్నాడు పెంటయ్య.

“రంగీ! నువ్వెవరితోనయినా పోయావంటే, మీ ఇద్దర్నీ సంపి నేను సత్తాను” అన్నాడు ఓ సారి పెంటయ్య. పెంటయ్య నల్లగా చింత మొద్దులా, ఎరుపుజీరలుతేలిన కను లతో గుబురుజుట్టుతో, బలిష్టంగా భయంకరంగా ఉంటాడు.

పెంటయ్య మీద మోజుతో అతనితో కాపురం చెయ్యటం లేదు

రంగి. భయంతోనే. అతనామెను ఎత్తుకువచ్చి పెళ్ళిచేసుకుని కొత్త చీర కట్టబెట్టిన రాత్రి, అతని ఇనప చేతుల్లో నలిగిపోతూ ఏడ్చేసింది రంగి.

“ఎందుకేడు తావు? నాను బతి కుండగ విన్నెవడూ ఏటీ సెయ్య లేడు. నీ ఒంటిమీద ఈగవాల వివ్వను” అని ఆభయమిచ్చాడు పెంటయ్య.

‘అలాటి పెంటయ్యకు, పారెస్తు గార్డు పరమేశం తన శీలం దోచు కున్నాడని ఎలాచెబుతుంది? అతన్ని చంపి, శీలంచెడిన తనను ఏఱుకోడు పెంటయ్య. చెప్పదు! పరుగెత్త టంతో తుప్పల్లో పడిపోయాననీ, ఎదురు పొదలతో పడటంవలన జాకెట్టు చిరిగిందనీ, తలరేగిందనీ చెబుతుంది.’

‘గార్డు పెళ్ళాం ఎంతమంచిది!’ అనుకున్న రంగి, తాను కట్టినచీర వైపు తొడిగిన జాకెట్టు వైపు చూసుకుంది. అవి రెండూ ఆమె ఇచ్చినవే. సంవత్సరంన్నర ముందునుంచీ వాళ్ళింట్లో నాలుగు బిందెలు సీళ్ళుపోసి గిన్నెలు కడుగు తుంది. పదిహేను రూపాయలిస్తాడు గార్డు. వానలు జరాలు వస్తే, కూలి

కావిలిపాటి విజయలక్ష్మి

దొరకడు. అడవికిపోలేరు. పొయ్యిరాజుడు. కడుపు మండుతుం అందుకని తానే నలహా చెప్పింది. “నే నెవరింట్లోనన్నా పాచిపనికి కుదురుకుంటాను. జీతం దొరుకుతుంది. అప్పు పుడతాది. ఆలోసిండు! కూలిలేని రోజు పస్తు పడుకోవాల” అని.

ముందు. “సీ, నీసేక పాసి పనులు సేయి తానా?” అని పౌరుషంగా మీసం దువ్వినా, నాలుగు రోజులు ముసురుపట్టి అప్పు దొరక్కపోవటంతో రంగి మాట వప్పుకున్నాడు పెంటయ్య.

అప్పుడే పారెట్టు గార్డు ఇంట్లో పనికి కుదురుకుంది రంగి. చీకటి పడకుండానే విద్రలేచి గార్డు ఇంటికి వెళ్ళి, గిన్నెలు కడిగి కడవ నెత్తిన పెట్టుకుని గెడ్డకు వెళ్తుంది రంగి.

మంచు విడి ఎండ వచ్చేసరికి పనులు తెముల్చుకుని పెంటయ్య వెంట కర్రలకి పోతుంది. కత్తి నెత్తిన పెట్టుకుని.

రంగి పనిలోకి వచ్చేసరికి లేచి కూర్చుంటాడు పరమేశ్వరం. తన భార్యతో రంగిని పోల్చి చూస్తాడు. పచ్చగా బిరువుగా అందంగా వుండే రంగి శరీరస్థాప్తవం చూసి

లొట్టలు వేస్తాడు. రెండు కాన్పులకే ముసలిదయిపోయినట్లు— వడలిన శరీరం, ఎండిన చెంపలు, లోతుకు పోయిన కళ్ళతో అటూ ఇటూ తిరిగే వరాలమ్మను ఆసహ్యించుకుంటాడు. తన దురదృష్టాన్ని తిట్టుకుంటాడు. అతనికి రంగిని ఎలా అన్నా అనుభవించాలనే కోరిక ఏనాటినుంచో ఉంది.

* * *

రోజూలానే పాతగుడ్డ చుట్టచుట్టి నెత్తిన పెట్టుకుని, దానిమీద కత్తి పెట్టుకుని రంగి, కావిడి బద్దకు అంబలిగిన్నె మూతికి చుట్టిన తాడు తగిలించి, భుకాన్న గొడ్డలి వేసుకుని పెంటయ్య-ఒకరి వెనుక ఒకరు అడివికి వెళ్ళారు. కర్రలు నరికి మోపులు కట్టేసరికి పొద్దు నెత్తిమీద కొచ్చింది. చుట్టూ మబ్బులు కమ్ముకు వస్తున్నాయి. ఇవ్వాల తామిద్దరే. ఎవరూ చుట్ట పక్కల వున్న అలికిడి విసిపించలేదు అంత ధైర్యవంతుడయిన పెంటయ్యకు. బెదురుగా భయంగా గుండె గుబులుగా వుంది.

“వర్షవు, వస్తాది కావాల. ఎలి పోదాం అంబలి తాగేసి” అని

అంబలిగిన్నె మూతికి చుట్టినగుడ్డ
విప్పాడు పెంటయ్య.

ఆ గిన్నెదగ్గర ఎదురెదురుగా
కూర్చుని అంబలి జుర్రుతున్నారు.

అంతే! పులి గాండ్రంపుకు
త్రుళ్ళిపడ్డారిద్దరూ. మరొక ఆరుపు!

లేచిపోయి, మూతి చెయ్యి
తుడుచుకోకుండానే రంగివి వదిలేసి
సిలవరి చెట్టుకి ఎగబ్రాకాడు
పెంటయ్య. ప్రాణాపాయమొచ్చి
నప్పుడు ఎవరి ప్రాణం వారే
కాపాడుకోవటానికి తాపత్రయ
పడతారుకావి, మిగతావారి గురించి
ఆలోచించరు. ఇద్దరూ మాట్లాడ
లేదు. తమ మాట విని పులి అటు
వస్తుందనే భయం కావచ్చు!

ఐదు పది నిమిషాలకోసారి
పులి గాండ్రంపు. వంటికి చెమట
పట్టింది పెంటయ్యకు. సిల్వరి
చెట్టు కొమ్మను గట్టిగా కావలించు
కున్నాడు.

నెమ్మదిగా శబ్దం కాకుండా
కొంతదూరం నడిసి రోడ్దెక్కి
పరుగులంకించుకుంది రంగి. ఎంత
దూరం పరుగెత్తినదో ఆమెకు
తెలియదు. చిటచిట చినుకులు
పడుతున్నాయ్. పులి ఆరుపు విని
పించలేదు.

కాఫీనర్పరీలు కనిపించాయి.
తల తిప్పి చూసిన రంగికి వందిరి
క్రింద నిల్చున్న పరమేశ్వరం
కనుపించాడు. అప్రయత్నంగానే
చేతులు జోడించింది.

వెకిలిగా పళ్ళికిలించి వచ్చాడు
పరమేశ్వరం.

అతన్ని చూడగానే తనకేదో
రక్షణ లభించినట్లు ఫీలయ్యింది
రంగి. అతని దగ్గరగా నడిచి,
“పులి బాబూ, పులి! ఇటుకేసి
వచ్చిందా?” అడిగింది అమాయ
కంగా.

పెళ్ళున నవ్వాడు పరమేశ్వరం.
నవ్వి, “కొండా! రాములా!” అని
తనతోనే వచ్చి, నిమ్మకాయలూ
నారింజకాయలూ ఏరి మూటగట్టిన
వాళ్ళని పిల్చి, “మీరు అలా నడిచి
పోండి. నేను బస్లో వస్తాను”
అని చెప్పేశాడు.

వాళ్ళు అడవిమధ్యనుంచి అడ్డ
తోవమ్మట నడిచిపోయారు. దళ
సరిగా దొప్పలా కుటుకున్న
అడ్డాకుల గొడుగులు నెత్తిమీద
పెట్టుకుని.

“రా రంగీ! తడిసిపోతాం,
అలా వెళ్ళాం పద” అన్నాడు
పరమేశ్వరం.

'ఎక్కడికి?' అని అడగలేదు రంగి. అతని వెనుక నడిచింది. ఇంకా ఆమె చెవుల్లో పులి ఆరుపు గింగురుమంటూంది.

కాఫీ వాళ్ళకోసం కట్టిన క్వార్టర్లువైపు నడిచాడు పరమేశ్వరం. అనుసరించింది రంగి. అక్కడ ఆ ఇంటిలో ఎవరూ కాపురంలేరు. తలుపులు తెరిచే వున్నాయి. నర్సరీలో పనిచేసే వాళ్ళు అందులో మధ్యాహ్నం పూట అన్నం గిన్నెలు విప్పుకు తింటారు-నర్సరీలు పెంచేరోజుల్లో.

గదిలో దూరి పంచన నిచ్చన్న రంగిని, "తడిసిపోతావ్! రా— పరవాలేదు రంగీ! వాన తగ్గాక పెంటయ్య దగ్గరకు నిన్ను దిగ బెడతానులే" అన్నాడు పరమేశ్వరం. అతని మాట నమ్మింది రంగి. పవిట చెంగుతో ముఖం మీద తడి వత్తుకుంటూ గదిలోకి నడిచింది.

తాను గోడకు చేరబడి గొంతుక కూర్చుని, "కూర్చో!" అన్నాడు పరమేశ్వరం రంగిని.

అతనికి కొంచెం దూరంలో చ తి కి ల బ డి కూర్చుంటూ, "ఏటయ్యాతో ఏటో! సెట్టు దిగాడో

లేదో?' స్వగతంలా అనుకుంది రంగి.

"పెంటయ్యకు పు లి ం చే భయమా? సెట్టు ఎక్కడా? ఎక్కడ?" అడిగాడు పరమేశ్వరం. చెప్పింది రంగి.

"కాస్పేపాగి వరం తగ్గాక వెళ్దాం" అన్నాడు పరమేశ్వరం.

ఇద్దరిమధ్య రెండు మూడు షిమిషాలు నిశ్శబ్దంగా దొర్లి పోయాయి. 'రంగి సంతోషంగా లొంగిపోతుందా? లేక బలవంతం చెయ్యాలా? అదను దొరికింది, పదులుకోకూడదు. ఆలశ్యం చెయ్యకూడదు' అనుకున్నాడు పరమేశ్వరం.

మెల్లగా లేచి ఆమె ముందుకి అడుగులేస్తూ, "నీమీద నాకు మనసుంది. కాదనకు" అన్నాడు.

"పులినుంచి తప్పించుకొని వీడి పాలబడ్డానా?" అనుకున్న రంగి గడప దాటబోయింది.

ఆమె చెయ్యిపట్టి గుంజి లాగి తలుపుమూసి గడియపెట్టాడు పరమేశం.

ఆ గదిలో చీకటి! ఆ చీకటిలో పెనుగులాట! ఆమెది అరణ్య రోదన!

జాకెట్ చిరిగింది. తల రేగింది.
చీర కుచ్చెళ్ళు ఊడిపోయాయి.
పెంటయ్య సొత్తును కుక్క ఎంగిలి
చేసింది.

“నా మొగుడికి సెప్పి విన్ను
నరికించేత్తాను సచ్చినోడా!” అంది
కపిగా రంగి.

అంతే! ఆమె - ‘పులి తినేస్తే
తినేసే’ అని పెంటయ్య వున్న
వైపు నడవసాగింది.

* * *

చెట్టు దిగిన పెంటయ్య, “ఏటి!
నువ్వేటి ఇలాగున్నావు?” అడి
గాడు ఆప్యాయంగా ఆమె భుజం
మీద చెయ్యించుతూ.

“చెబుదామా - వద్దా?” అని చివ
రిగా క్షణం ఆలోచించిన రంగి,
చెప్పకూడదనే విరణ్ణయానికివచ్చింది.

“ఎల్లా ఎల్లా ఎదురు తుప్పల్లో
పడిపోయాను” అంది రంగి.

“ఇయ్యాల మనకి గండం గడి
సిందిలే! పద - పోదాం. గార్డు
పెల్లాన్ని బియ్యవడిగి ఒండు
కొందాం” అన్నాడు పెంటయ్య
కర్ర మోపులు తుప్పల్లో దాచేస్తూ.

ఇద్దరూ ఊరిముఖంవట్టి నడి
చారు.

* * *

తన మొగుడి కి రహస్యం
ఎప్పటికీ తెలియకూడదని మోద
మ్మకు మొక్కుకుంది రంగి -
కోడిపిల్లను కోస్తానని. ఆమెకు
బెదురు - పారెస్తు గార్డు పరమే
శ్వరం తాగినప్పుడన్నీ వాగేస్తాడు.
రోడ్డుమీద విచ్చువి మరీ అరుస్తాడు.
ఆతను ఎక్కువగా తాగకూడదని
మొక్కుకొంటుంది.

కావి ఆతను తాగి, తాను ఆ
రోజు రంగిని ఏం చేసినదీ వాగే
కాడు. ఆతని మాటలు వినేకాదు
పెంటయ్య.

“ఆడు అనే మాటలు విజవాఁ
సెప్పు! లేకపోతే నరికేత్తాను”
అన్నాడు విసురుగా గుడిసెలోకి
వచ్చి, కొప్పులో బంతిపూవు ముడిచి
తన అంచాన్ని అద్దంలో చూసు
కొంటున్న రంగిని.

పరమేశ్వరం అరుపులు-తిట్లు
వివిపిస్తున్నాయి కావి, క్రద్దగా విన
లేదు రంగి. పెంటయ్య ప్రశ్నలకి
అదిరిపడింది. ‘ఏమిటి?’ అన్నట్లు
తెల్లబోయి ఆతని ముఖంలోకి
చూసింది.

“సెప్పు! ఆయాల పులి
తయంతో నేను సెట్టెక్కినప్పుడు,
కాపీ తోటల ఎనక నర్సరీల దగ్గర

కావిలిపాటి విజలక్ష్మి

అపాడు కొంపలో ఆడు విన్నేటి
సేకాడు? సెప్పు నఁజి" గర్జించాడు
పెంటయ్య.

పులి ఎదరబడ్డ మేకలా అయి
పోయింది రంగి. 'ఇవ్వాల అతవి
చేతుల్లో తన చావు ఖాయ' మను
కుంది. 'అంతేకాదు, వెన్నలాటి
మనసున్న వరాలమ్మ బొట్టు చెరిపే
స్తాడు. పిల్లల్ని దిక్కుమాలిన
వాళ్ళని చేస్తాడు. జైలుకి పోతాడు'
అవికూడా అనుకొంది.

"సెప్పే!" పెణకన దోసిన కోడి
కత్తి తీకాడు పెంటయ్య.

"విజవే! ఆడు నన్ను పాడు
చేకాడు" అనేపి కనులు గట్టిగా
రెండు చేతుల్లో మూసుకుంది.
'అతని చేతిలో కత్తి తన గుండెల్లో
దిగబడిపోతుంది. తను చచ్చిపో
తూంది!' వణికిపోతూంది రంగి.

రంగిని చూసిన పెంటయ్య
కరకు గుండెల్లో కాస్తంత జాలి,
పరివర్తన! 'ఆడది మొగాడు బల
వంతంసెత్తే ఎంతవరకూ ఎదిరింప
గలదు? రంగిది తప్పా? రంగిని
చంపితే వదిలేస్తే...' మొద్దు
బారిన అతవి మ స్తిష్కంలో న్యాయ

విర్ణయం జరుగుతోంది.

రంగి అలానే వణుకుతూంది.
కనులు అలానే మూసుకుంది. కన్నీ
టితో ఆమె చేతులు తడుస్తున్నాయి.

"నేను సత్తాను. నిన్ను ఆణ్ణి
సూత్తా ఉండలేను." అరిచినట్లు
అన్నాడు పెంటయ్య. అంతే!
"అమ్మా!" ఒకే కేక.

అదిరిపడి కంగాతుగా కనులు
తెరిచింది రంగి.

పెంటయ్య గుండెల్లో దిగ
బడింది కోడికత్తి.

గిలగిల తన్నుకొంటున్నాడు
పెంటయ్య.

లబోదిబోమని తలబాదుకుంటూ
పెద్దగా రోదించింది రంగి.

జనం గుమిగూడారు.

పెంటయ్య సమాధిలో ఉన్న
యోగిలా నిశ్చలంగా పడున్నాడు.

"ఎబో! ఆడే గుండెల్లో కత్తితో
పొడుసుకున్నాడు" అని చెప్పింది
అందరికీ రంగి. 'అతను నరిఅయిన
విర్ణయమే తీసుకున్నాడు!' అని
సంతోషించిన వారిలో మొదటిది
రంగి, రెండవ వరాలమ్మ, మూడు
పరమేశ్వరం.